

Original article

Identification of Fimbrial Genes in *Escherichia Coli* Isolates from Urinary Tract Infections and their Antibiotic Resistance

Mehdi Zeidabadi Nejad¹, Kumarss Amini^{2*}

1. Department of Microbiology, School of Basic Sciences, Islamic Azad University, Sirjan Branch, Sirjan, Iran
2. Assistant Professor, Department of Microbiology, School of Basic Sciences, Islamic Azad University, Saveh Branch, Saveh, Iran

Corresponding Author:

Kumarss Amini, Department of Microbiology, School of Basic Sciences, Islamic Azad University, Saveh Branch, Saveh, Iran

Email: kamini@iau-saveh.ac.ir

Received: 30 September 2015

Revised: 21 December 2015

Accepted: 5 January 2015

ABSTRACT

Background & Objectives: *Escherichia coli* is the most common agent of urinary tract infections, with P fimbriae as the most important virulence factor. Uropathogenic *Escherichia coli* expresses various types of adhesive genes such as P fimbriae and pyelonephritis-associated pili (PAP), which mediate the binding to the surface of epithelial cells in the urinary tract. This study aimed to identify papG and papC genes and evaluate the antibiotic resistance of isolated *Escherichia coli* samples.

Materials and Methods: In this cross-sectional study, 100 urinary samples were collected from patients with urinary tract infections, referring to Kerman health-care centers. After culturing in specific media, 50 isolates were identified and confirmed, using biochemical tests. Antibiotic susceptibility tests were performed via disk diffusion method. The presence of papG and papC genes was analyzed by multiplex polymerase chain reaction (PCR) method.

Results: The results showed that *Escherichia coli* isolates were sensitive to amikacin (100%) and nitrofurantoin (94%), while they showed resistance to ampicillin (92%). Based on the findings, 13 samples (26%) contained papG genes. Also, 20% of the samples had papG II, (6%), papG III, and papC genes; however, papG was not detected in any of the samples.

Conclusion: The results of this study showed that papG II and papC genes were the most common genes encoding fimbriae in *Escherichia coli* isolates from urinary tract infections. The discrepancy between the present findings and previous research may be due to the diversity of geographical regions where the samples were obtained.

Keywords: Disk diffusion, *Escherichia coli*, Multiplex PCR, PAP

► **Citation:** Zeidabadi Nejad M, Amini K. Identification of Fimbrial Genes in *Escherichia coli* Isolates from Urinary Tract Infections and their Antibiotic Resistance. Tabari J Prev Med. Winter 2015;1(3): 16-24.

شناسایی ژن‌های فیمبریه در *اشریشیاکلی* جدا شده از عفونت ادراری و تعیین الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی آن‌ها

مهدی زیدآبادی نژاد^۱، کیومرث امینی^۲

چکیده

سابقه و هدف: شایع‌ترین عامل اتیولوژیک عفونت مجاری ادراری باکتری *اشریشیاکلی* است که مهم‌ترین عامل حدت آن فیمبریه P می‌باشد. *اشریشیاکلی* یوروپاتوژن انواع مختلفی از ادهسین مانند ادهسین‌های پیلی یا (PAP) (Pylonephritis Associated Pili) را بیان می‌کند که واسطه‌ی اتصال به سطح سلول‌های اپی‌تلیال مجاری ادراری می‌باشند. این مطالعه با هدف شناسایی ژن‌های *papG* و *papC* و نیز بررسی میزان مقاومت آنتی‌بیوتیکی نمونه‌های *اشریشیاکلی* جداسازی شده انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق توصیفی-مقطعی، ۱۰۰ نمونه ادرار از افراد مبتلا به عفونت دستگاه ادراری مراجعه‌کننده به مراکز درمانی کرمان جمع‌آوری و پس از کشت در محیط‌های اختصاصی، تعداد ۵۰ جدایه *اشریشیاکلی* با آزمون‌های بیوشیمیایی تشخیص و تأیید گردید. آزمون حساسیت آنتی‌بیوتیکی به روش دیسک دیفیوژن با آنتی‌بیوتیک‌های مشخص انجام شد. حضور ژن‌های *papG* و *papC* به روش PCR چندگانه‌ای مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: نتایج نشان داد که جدایه‌های *اشریشیاکلی* نسبت به آمیکاسین (۱۰۰ درصد) و نیتروفوران‌توئین (۹۴ درصد) حساس و نسبت به آمپی‌سیلین (۹۲ درصد) مقاومت داشتند. ۲۶ درصد نمونه‌ها (۱۳ نمونه) واجد ژن *papG* که ۲۰ درصد آن‌ها دارای ژن *papG II* ۶ درصد حاوی ژن *papG III* بودند. ژن *papG I* در هیچ‌یک از نمونه‌ها شناسایی نگردید. همچنین در ۵۴ درصد نمونه‌ها ژن *papC* ردیابی شد.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که شایع‌ترین ژن کدکننده فیمبریه در *اشریشیاکلی* جدا شده از عفونت دستگاه ادراری ژن *papC* و ژن *papG II* بود. علت تفاوت نتایج با سایر مطالعات می‌تواند به دلیل تفاوت مناطق جداسازی نمونه‌ها باشد.

واژه‌های کلیدی: *اشریشیاکلی*، دیسک دیفیوژن، PCR، *papC* چندگانه‌ای

۱. دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان، سیرجان، ایران
۲. استادیار، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، ساوه، ایران

نویسنده مسئول: کیومرث امینی، استادیار، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، ساوه، ایران

پست الکترونیک:

kamini@iau-saveh.ac.ir

دریافت: ۹۴/۷/۸

اصلاحیه: ۹۴/۹/۳۰

ویراستاری: ۹۴/۱۰/۱۵

◀ **استناد:** زیدآبادی نژاد، مهدی، امینی، کیومرث. شناسایی ژن‌های فیمبریه در *اشریشیاکلی* جدا شده از عفونت ادراری و تعیین الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی آن‌ها. مجله طب پیشگیری طببری، زمستان ۱۳۹۴؛ ۱(۳): ۲۴-۱۶.

مقدمه

باکتری *اشریشیاکلی جزئی* از فلور طبیعی روده است؛ اما برخی مواقع این باکتری با تهاجم به سایر بافت‌ها ایجاد بیماری می‌کند (۱،۲). باکتری‌های پاتوتیپ یوروپاتوژنیک *اشریشیاکلی* (UPEC) واجد فیمبریه یا پیلی بوده و قادر هستند به سلول‌های اپی‌تلیال دستگاه ادراری حمله کرده و درون آن‌ها تکثیر شوند که حدود ۹۰ درصد عفونت‌های اکتسابی را شامل می‌شود (۳،۴). فیمبریه P که ادهسین *papG* را بیان می‌کند، مانع از اتصال باکتری به سلول‌های نوتروفیل شده و در نهایت مانع از فعال شدن پاسخ ضدباکتریایی در پلی‌مورفونوکلئرها و انجام فاگوسیتوز می‌شود (۵). یکی از فیمبریه‌های مقاوم به مانوز در *اشریشیاکلی* یوروپاتوژن، فیمبریه P است که توانایی اتصال به گلیکولیپیدهای غشایی اوروایی تلیوم مجاری ادراری را دارد که به این فیمبریه *pap* نیز گفته می‌شود (۶). *PapC* پروتئینی در پرده بیرونی است و به‌عنوان هدایتگر عمل کرده و اجازه عبور منظم تحت واحدهای مختلف را صادر می‌کند (۷). زیرواحد متصل‌شونده به گیرنده یا ادهسین، پیلی P که *papG* نام دارد، در اتصال به گلیکولیپید سطح سلول‌های اوروایی تلیال و اریتروسیت‌ها انسانی نقش دارد. *papG* در سیتوپلاسم ساخته شده و به فضای پری‌پلاسمی ترشح می‌شود (۱۰-۸). *papG* دارای سه کلاس *papG*_{J۹۶} (class I)، *papG*_{I۸۲} (class II) و *prsG*_{J۹۶} (class III) می‌باشد. از نظر بالینی آلل کلاس II از ژن *papG* به‌طور اولیه با پیلونفریت و باکتری می‌در انسان ارتباط دارد و آلل III با سیستیت انسانی مرتبط است (۷). ایجاد مقاومت تحت تأثیر عوامل مختلف از جمله نوع میکروارگانیسم عفونت‌زا، محل میکروب در داخل بدن، توزیع میکروارگانیسم در بدن، غلظت دارو در محل عفونت و وضعیت ایمنی بیمار بوده که کاملاً بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند (۱۱). مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها به‌عنوان تهدیدی جدی برای سلامت افراد در سراسر دنیا به‌شمار می‌رود. طی تحقیقات صورت گرفته در ایران، بیشترین مقاومت آنتی‌بیوتیکی در باکتری *اشریشیاکلی* نسبت به آمپی‌سیلین و کوتریموکسازول بوده که زنگ خطری

در انتقال ژن‌های مقاومت به وسیله اینتگرون‌ها خواهد بود (۱۲). در تحقیقاتی در کشور سوئد بر روی نمونه‌های ادراری مشخص گردید که ۷۱ درصد از نمونه‌های ادراری دارای ژن *papG* می‌باشند (۱۳). هدف از این تحقیق شناسایی ژن‌های *papG* *papC* به روش PCR چندگانه‌ای و نیز بررسی میزان مقاومت آنتی‌بیوتیک نمونه‌های *اشریشیاکلی* جداسازی شده از عفونت‌های ادراری در سطح شهرستان کرمان می‌باشد.

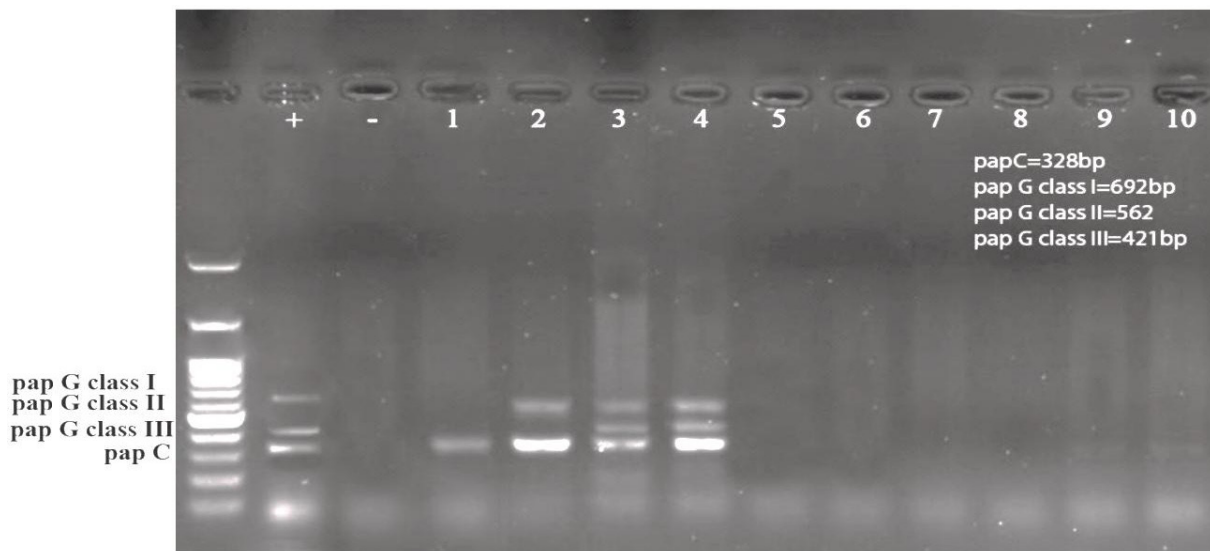
مواد و روش‌ها

جمع‌آوری و جداسازی نمونه‌ها

در این مطالعه مقطعی-توصیفی، ۱۰۰ نمونه ادراری از افراد مبتلا به عفونت دستگاه ادراری پس از جمع‌آوری از مراکز درمانی کرمان در ابتدای سال ۱۳۹۴ به آزمایشگاه منتقل و جهت کشت بر روی محیط کشت‌های بلاداگار (Blood Agar)، مک‌کانکی آگار (Macconkey Agar) و ائوزین متیلن بلو آگار (Eosin Methylene Blue Agar) (مرک، آلمان) کشت داده شدند. پس از ۲۴ ساعت کلنی‌ها بررسی و با آزمون‌های تشخیصی و تکمیلی بیوشیمیایی، تعداد ۵۰ جدایه باکتری *اشریشیاکلی* شناسایی و تأیید گردید (۱۴).

استخراج DNA و آزمون Multiplex-PCR

از نمونه‌های *اشریشیاکلی* یوروپاتوژن که وجود ژن‌های *papG* و *PapC* در آن‌ها تأیید شده بود به‌عنوان استاندارد مثبت، استفاده گردید. جهت استخراج DNA از کیت باکتری‌های گرم منفی سیناژن (Cinna Pure DNA KIT-PR۸۸۱۶۱۳) استفاده شد. برنامه PCR چندگانه‌ای (Multiplex PCR) شامل این مراحل بود: مرحله‌ی واسرشت اولیه ۹۴ درجه سانتیگراد به مدت ۳ دقیقه، مرحله‌ی واسرشتی در دمای ۹۴ درجه سانتیگراد به مدت یک دقیقه، مرحله‌ی اتصال پرایمرها در دمای ۵۶ درجه سانتیگراد به مدت یک دقیقه، مرحله‌ی تولیدسازی در دمای ۶۸ درجه سانتیگراد به مدت دو دقیقه (تعداد ۳۴ سیکل)، مرحله‌ی

شکل ۱: نتایج Multiplex PCR، از سمت چپ به ترتیب ۱۰۰ bp Ladder - کنترل مثبت - کنترل منفی - نمونه های ۱، ۲، ۳ و ۴ واجد ژن *papC* نمونه های ۳ و ۴ دارای ژن *papG III* و در نمونه های ۲، ۳ و ۴ *papG II* شناسایی شد.

قرار گرفت. سویه استاندارد به کار رفته در آزمایش PCR چندگانه ای جهت شناسایی ژن های *papG* سویه A۳۰ و ژن *PapC*، سویه FVL2 بود.

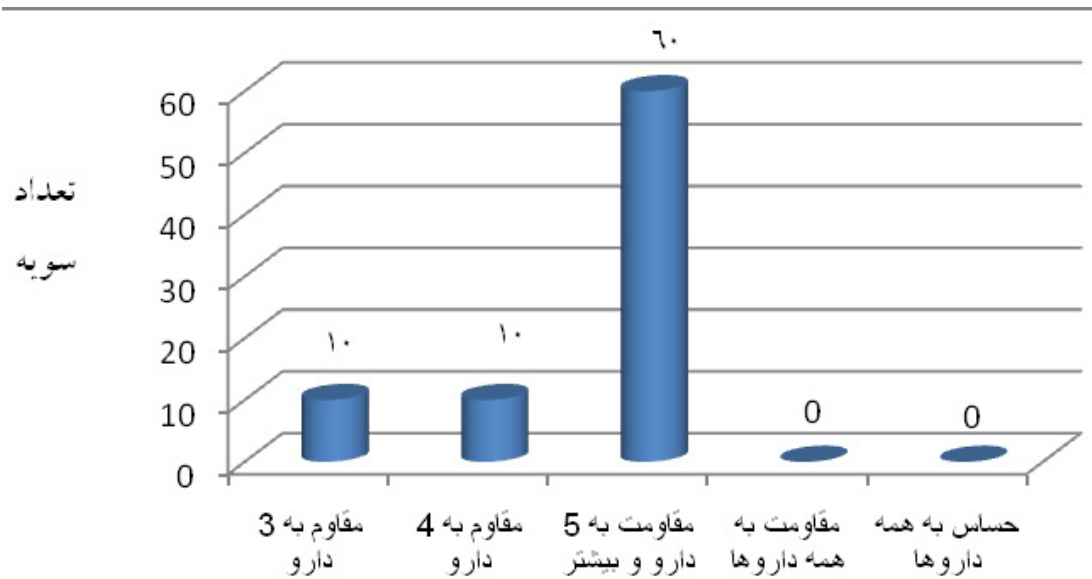
آزمایش تعیین حساسیت آنتی بیوتیکی (آنتی بیوگرام)

جهت انجام آزمون آنتی بیوگرام از روش دیسک دیفیوژن (Disk diffusion) و با استفاده از روش کربی بائر و بر طبق دستورالعمل CLSI (Clinical and Laboratory Standards Institute) استفاده گردید (۱۶). تعدادی از کلنی باکتری را به وسیله آنس برداشته و در سرم فیزیولوژی استریل حل

طویل سازی نهایی ۷۲ درجه سانتیگراد به مدت پنج دقیقه. پرایمرهای مورد استفاده در این آزمون در جدول شماره ۱ ذکر شده است (۱۵،۲۳). مخلوط ترکیبات استفاده شده جهت انجام واکنش مولکولی به این شرح می باشد: (Cinna μ l PCR MASTER MIX (KIT-PRA۲۵۰C به میزان μ l ۱۲/۵، پرایمرهای مورد استفاده هر کدام μ l ۰/۵، آب مقطر μ l ۴/۵، نمونه DNA μ l ۱ در حجم نهایی μ l ۲۵ تهیه و مورد استفاده قرار گرفت (۱۵). جهت بررسی محصول، نمونه ها بر روی ژل آگار ۲ درصد انتقال داده شد و بعد از رنگ آمیزی در دستگاه ژل داگ (بیور د آمریکا) مورد بررسی

جدول ۱: توالی پرایمرهای مورد استفاده در این تحقیق

ژن هدف (<i>papG</i> class)	طول محصول (bp)	نام پرایمر	توالی پرایمر (۵'-۳')
<i>papG</i> _{J۹۶} (Class I)	۴۶۱	j۹۶-۱۹۳f j۹۶-۶۵۳r	TCGTGCTCAGGTCCGGAATTT TGGCATCCCCAACATTATCG
<i>papG</i> _{IA۲} (Gass II)	۱۹۰	ia۲-۳۸۳f ia۲-۵۷۲r	GGGATGAGCGGGCCTTTGAT CGGGCCCCAAGTAACTCG
<i>prsG</i> _{J۹۶} (Class III)	۴۲۱	prs-۱۹۸f prs-۴۵۵r	GGCCTGCAATGGATTTACCTGG CCACCAAATGACCATGCCAGAC
<i>papC</i>	۳۲۸	Papc-f Papc-r	GACGGCTGTACTGCAGGGTGTGGCG ATATCCTTTCTGCAGGGATGCAATA

نمودار ۱: نمودار مقاومت چنددارویی در بین سویه‌های جداسازی شده

شد تا برابر با کدورت استاندارد نیم مک‌فارلند گردد. سپس بر روی محیط مولر هینتون آگار (Hinton Agar Mueller) کشت داده و دیسک‌های آنتی‌بیوتیک با فاصله استاندارد بر روی محیط کشت قرار داده و در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد انکوبه گردیده و بعد از ۲۴ ساعت نتایج قرائت گردید (۱۶). جهت انجام این مطالعه دیسک‌های آنتی‌بیوتیک سفکسیم (۵۰μg)، آمپی‌سیلین (۱۰μg)، سفتریاکسون (۲μg)، نالیدکسیک اسید (۳۰μg)، سفپیم (۳۰μg)، جنتامایسین

و (۵μg)، سیپروفلوکساسین (۲μg)، آمیکاسین (۳۰μg) و نیتروفورانئوئین (۳۰μg) از شرکت پادتن طب تهیه گردید. سویه استاندارد مورد استفاده در آزمایش تعیین حساسیت آنتی‌بیوتیکی ATCC ۳۵۲۱۸ بود.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

داده‌های آماری با نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۹ و با استفاده از آزمون‌های توصیفی تی‌تست مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

جدول ۲: میزان حساسیت سویه‌ها نسبت به آنتی‌بیوتیک‌های مختلف با روش دیسک دیفیوژن بر حسب تعداد و درصد

نوع آنتی‌بیوتیک	میزان مقاومت (درصد)	حساسیت متوسط (درصد)	میزان حساسیت (درصد)
	Resistance	Intermediate	Sensitive
جنتامایسین	۲۶ (۵۲)	۲ (۴)	۲۲ (۴۴)
سفکسیم	۳۱ (۶۲)	۲ (۴)	۱۷ (۳۴)
سفتریاکسون	۳۳ (۶۶)	-	۱۷ (۳۴)
سیپروفلوکساسین	۱۸ (۳۶)	-	۳۲ (۶۴)
آمپی‌سیلین	۴۶ (۹۲)	۲ (۴)	۲ (۴)
نالیدکسیک‌اسید	۳۶ (۷۲)	-	۱۴ (۲۸)
سفپیم	۳۳ (۶۶)	۳ (۶)	۱۴ (۲۸)
آمیکاسین	-	-	۵۰ (۱۰۰)
نیتروفورانئوئین	۳ (۶)	-	۴۷ (۹۴)

نتایج

از مجموع ۵۰ نمونه اشریشیاکلی تأییدشده، در مجموع ۱۳ نمونه (۲۶ درصد) واجد ژن *papG* بوده که از میان این تعداد نمونه‌های مثبت از نظر حضور ژن *papG* ۱۰ نمونه (۲۰ درصد) دارای ژن *papG II* و ۳ نمونه (۶ درصد) واجد ژن *papG III* بودند. در هیچ‌یک از نمونه‌ها، ژن *papG I* شناسایی نشد. همچنین در نمونه‌های مورد مطالعه، ژن‌های فوق در هیچ‌یک از نمونه‌ها به‌طور همزمان شناسایی نگردید. در ۲۷ نمونه (۵۴ درصد) ژن *papC* ردیابی شد. نتیجه آزمون مولکولی در شکل شماره ۱ به همراه نمونه‌های مثبت مشخص شده است. همان‌گونه که در جدول شماره ۲ قابل مشاهده است، بیشترین مقاومت آنتی‌بیوتیکی سویه‌ها نسبت به آنتی‌بیوتیک‌های آمپی‌سیلین و نالیدکسیک‌اسید به ترتیب ۹۲ و ۷۲ درصد و بیشترین میزان حساسیت آنتی‌بیوتیکی سویه‌ها به آنتی‌بیوتیک‌های آمیکاسین و نیتروفوران‌توئین به ترتیب ۱۰۰ و ۹۴ درصد گزارش شد. همچنین سویه‌ای که به همه داروها مقاوم و یا به کل داروهای مورد استفاده حساس باشند، در بین سویه‌های مورد مطالعه در این تحقیق یافت نگردید. بیشترین میزان مقاومت در این سویه‌ها نسبت به پنج دارو مشاهده گردید (نمودار شماره ۱).

بحث و نتیجه گیری

براساس یافته‌های این پژوهش، شیوع کلاس ژن *papG II* کدکننده‌ی ادهسین *papG* نسبت به دو کلاس دیگر بیشتر بود. در تحقیقاتی که سال ۱۹۹۳ در سوئد بر روی نمونه‌های ادراری و مدفوعی انجام گرفت، مشخص گردید که ۷۱ درصد از نمونه‌های ادراری دارای ژن *papG* بودند. شیوع آلل‌های سه‌گانه ادهسین *papG* اشریشیاکلی‌های جداسازی شده از عفونت ادراری را براساس ژن‌های مورد نظر به ترتیب ژن *papG I* (صفر تا یک درصد)، ژن *papG II* (۳۶-۴۶ درصد) و ژن *papG III* (۲۳-۱۷ درصد) گزارش نمودند (۱۳). در تحقیق حاضر درصد شیوع هر یک از ژن‌ها با نتایج حاصل از پژوهش‌های فوق کاملاً مطابقت داشت؛

به طوری که در پژوهش حاضر نیز فراوانی ژن *papG II* از ژن *papG III* بیشتر و فراوانی هر دو ژن قبلی از ژن *papG I* بیشتر بود. طبق مطالعه‌ای در سال ۱۹۹۸ در کشور آمریکا بر روی نمونه‌های ادراری زنانی که برای اولین و یا چندمین بار دچار عفونت ادراری شده بودند، از مجموع ۷۴ مورد عفونت ادراری ناشی از اشریشیاکلی یوروپاتوژن، تعداد ۲۰ مورد (۲۷ درصد) از نمونه‌ها واجد ژن *papG III*، ۵ مورد (۷ درصد) واجد ژن *papG II* بودند؛ در حالی که هیچ نمونه‌ای ژن *papG I* را نداشت (۱۷). در انسان از نظر بالینی آلل کلاس *II* ژن *papG* با پیلونفریت و باکتری می و آلل کلاس *III* ژن *papG* با سیستیت مرتبط می‌باشند. به نظر می‌رسد بین ژن‌ها با تظاهرات بالینی در این مطالعه با توجه به نوع عفونت و فراوانی ژن‌های مرتبط با آن بیشتر از نوع پیلونفریت بوده است. طی تحقیقی در کشور ژاپن، مقایسه‌ی فراوانی آلل‌های ژن *papG* در نمونه‌های اخذشده از بیماران مبتلا به سیستیت حاد، پیلونفریت حاد و نمونه‌های فلور مدفوعی انجام گرفت و مشخص شد که ۳۴ درصد نمونه‌های بیماران مبتلا به عفونت سیستیت حاد، واجد آلل *papG II* و ۲۵ درصد نمونه‌ها نیز آلل *papG III* را داشتند؛ در حالی که هیچ‌یک از نمونه‌ها واجد آلل *papG I* نبودند؛ علاوه بر این از ۷۶ نمونه‌ی مربوط به بیماران مبتلا به عفونت حاد پیلونفریت، ۴۳ درصد آلل *papG II* و ۲۹ درصد آلل *papG III* جداسازی شد و هیچ‌یک از نمونه‌ها واجد آلل *papG I* نبودند (۱۸). در اکثر تحقیقات مورد بررسی، شیوع ژن *papG I* صفر و یا در حدود یک درصد بوده است که در مطالعه‌ی اخیر نیز میزان فراوانی این ژن با سایر مطالعات مطابقت داشته و کمترین میزان شیوع از این ژن در حد صفر گزارش شد. مطابق تحقیقی که در کشور چین در سال ۲۰۰۹ انجام شد، شیوع ژن *papG I* در نمونه‌های ادراری بیماران مبتلا به عفونت ادراری در کشور چین (۱۴ درصد)، ژن *papG II* ۳۸ درصد و ژن *papG III* ۸ درصد گزارش شده است (۱۹). براساس نتایج به دست آمده از پژوهش اخیر، در هیچ‌یک از نمونه‌ها دو آلل از ژن *papG* همزمان مشاهده نشد. نتایج

تحقیق صورت گرفته در چین با مطالعه ما از نظر فراوانی نوع ژن‌ها مطابقت دارد؛ ولی در تحقیقی که در کشور آمریکا سال ۱۹۹۸ بر روی نمونه‌های ادراری انجام شد، ۵۸ مورد (۳۱ درصد) دارای ژن *papG II*، ۳۲ مورد (۱۷ درصد) دارای ژن *papG III* بوده و در هیچ نمونه‌ای ژن *papG I* به تنهایی وجود نداشت؛ اما در ۹ نمونه (۵ درصد) هر دو ژن *papG II* و *III* به‌طور توأمان و در دو نمونه (یک درصد) هر دو ژن *papG I* و *papG III* به‌طور همزمان شناسایی شد (۱۷،۸). در پژوهشی که در کشور فنلاند بر روی بیماران مبتلا به عفونت ادراری انجام گرفت، ۲۵ درصد از نمونه‌ها واجد ژن *papG II*، ۱۲ درصد دارای ژن *papG III* بوده و در یک درصد از نمونه‌ها هر دو آلل *papG II* و *papG III* با هم شناسایی شدند (۲۰). نتایج این مطالعه نشان داد که آلل‌های سه‌گانه‌ی ژن *papG* را می‌توان به سرعت و با دقت فراوان با روش M-PCR شناسایی کرد. همچنین ژن *papG II* شایع‌ترین ژن کدکننده‌ی آدهسین *papG* فیمبریه P در اشریشیاکلی‌های جداشده از عفونت دستگاه ادراری در اکثر مطالعات گزارش شده که در این تحقیق نیز میزان شیوع آن مؤید همین گزارش‌ها می‌باشد. در تحقیقی مشخص شد که ژن *pap* جزء شایع‌ترین ژن‌های کدکننده فیمبریه در اشریشیاکلی‌های جداسازی شده از عفونت‌های ادراری در شهر تهران است (۲۱). در مطالعات محدودی که در ایران بر روی *pap* انجام شد، بیشتر به شیوع اپرون *pap* در پیلونفریت نسبت به سیستیت تأکید شده است، از جمله در سال ۲۰۰۹ میزان ابتلاء به پیلونفریت ۶۶/۶ درصد و سیستیت ۳۳/۳ درصد گزارش شد (۲۲). با توجه به نتایج تحقیق حاضر و نقش اصلی ژن *papG II* در بروز پیلونفریت می‌توان گفت که میزان شیوع بالای پیلونفریت در ایران با میزان شیوع این ژن کاملاً مرتبط می‌باشد. همچنین در پژوهشی با ارزیابی نمونه‌های جداسازی شده از عفونت‌های ادراری از نظر وجود ژن *papC*، میزان شیوع آن را ۳۶/۳ درصد گزارش نمودند و مشخص گردید که اپرون *pap* شیوع جهانی دارد و در موارد پیلونفریت، به مراتب بیشتر از سیستیت و باکتریوری

بدون علامت می‌باشد (۲۳). به نظر می‌رسد تنوع مناطق جغرافیایی و منطقه‌ی جداسازی باکتری در نوع فراوانی ژن‌های *pap* نقش مهمی داشته باشد. شناسایی حضور فیمبریه P در باکتری اشریشیاکلی در موارد وجود عفونت مجاری ادراری حتی در حضور مقادیر باکتریوری پائین، می‌تواند تصمیم‌گیری در مورد درمان مناسب را تسهیل کند. طبق نتایج تحقیقی، بیشترین مقاومت نسبت به کوتریموکسازول (۸۲ درصد) و آمپی‌سیلین (۷۹/۹ درصد) و کمترین مقاومت نسبت به نیتروفوران‌توئین (۳۸ درصد) گزارش شد (۲۴). در تحقیقاتی که در شهرکرد انجام شد، بالاترین مقاومت نسبت به آمپی‌سیلین و کوتریموکسازول گزارش گردید (۱۲). در پژوهش حاضر بیشترین مقاومت را آنتی‌بیوتیک‌های آمپی‌سیلین و نالیدکسیک‌اسید به میزان ۹۲ درصد و ۷۲ درصد بروز داده که در مقایسه با نتایج سایر تحقیقات نشان‌دهنده مشترک بودن آنتی‌بیوتیک‌های مقاوم به درمان در بین ایزوله‌های ادراری می‌باشد. این امر گاهی ناشی از مصرف خودسرانه آنتی‌بیوتیک‌ها جهت درمان عفونت‌های ادراری بدون مراجعه به پزشک و یا تجویز این نوع از داروها قبل از انجام تشخیص صحیح آزمایشگاهی و شناسایی پاتوژن ایجادکننده عفونت می‌باشد. طی مطالعه‌ای در بازه زمانی ۲۰۰۲-۱۹۵۰ گزارش گردید که مقاومت چنددارویی (>۳) در مورد اشریشیاکلی رو به افزایش بوده؛ به‌طوری که از دهه ۱۹۵۰ تا ۲۰۰۰ از ۷/۲ درصد به ۶۳/۶ درصد رسیده و شایع‌ترین فنوتیپ مقاومت نسبت به تتراسایکلین و استرپتومايسين ۲۹/۷ درصد و تتراسایکلین و سولفونامید ۲۹ درصد مشاهده شد (۲۵). در این تحقیق در مقایسه با سایر نتایج، بیشترین حساسیت مربوط به آنتی‌بیوتیک‌های آمیکاسین و نیتروفوران‌توئین به ترتیب ۱۰۰ درصد و ۹۴ درصد گزارش شد. همچنین در مطالعه‌ی حاضر در ۶۰ درصد نمونه‌ها مقاومت به پنج دارو و بیشتر مشاهده گردید که این میزان مقاومت چنددارویی می‌تواند در ایجاد سویه‌های مقاوم به درمان و انتقال به سایر باکتری‌ها نقش مؤثری ایفا نماید.

تشکر و قدردانی

از کارکنان آزمایشگاه پژوهشی میکروبیولوژی پاسارگاد و دکتر علیرضا مختاری که در کلیه مراحل انجام عملی این تحقیق یاری نمودند، تشکر و قدردانی می گردد.

References

1. Al-Kobaisi MF. Jawetz, melnick & adelberg's medical microbiology. Sultan Qaboos Univ Med J 2007; 7(3):273-275.
2. Garrity GM, Bell JA, Lilburn TG. Taxonomic outline of the prokaryotes. Bergey's manual of systematic bacteriology. New York: Heidelberg; 2004.
3. Schwartz I, Wormser GP. Bacterial pathogenesis: a molecular approach. Clin Infect Dis 2002; 35(5):638-639.
4. Slavchev G, Pisareva E, Markova N. Virulence of uropathogenic Escherichia coli. J Cul Collect 2013; 6:3-9.
5. Ohman L, Hed J, Stendahl O. Interaction between human polymorphonuclear leukocytes and two different strains of type 1 fimbriae-bearing Escherichia coli. J Infect Dis 1982; 146(6):751-757.
6. Wilson BA, Salyers AA, Whitt DD, Winkler ME. Bacterial pathogenesis: a molecular approach. 3th ed. Washington, DC: American Society for Microbiology; 2011.
7. Lane M, Mobley HL. Role of P-fimbrial-mediated adherence in pyelonephritis and persistence of uropathogenic Escherichia coli (UPEC) in the mammalian kidney. Kidney Int 2007; 72(1):19-25.
8. Johnson JR, Swanson JL, Barela TJ, Brown JJ. Receptor specificities of variant Gal (α 1-4) Gal-binding PapG adhesins of uropathogenic Escherichia coli as assessed by hemagglutination phenotypes. J Infect Dis 1997; 175(2):373-381.
9. Soto GE, Hultgren SJ. Bacterial adhesins: common themes and variations in architecture and assembly. J Bacteriol 1999; 181(4):1059-1071.
10. Asakura M, Hinenoya A, Alam MS, Shima K, Zahid SH, Shi L, et al. An inducible lambdaoid prophage encoding cytolethal distending toxin (Cdt-I) and a type III effector protein in enteropathogenic Escherichia coli. Proc Natl

با توجه به شیوع بالای عفونت های مجاری ادراری و افزایش بروز پدیده مقاومت در این ایزوله ها، بررسی دوره ای و مداوم میزان مقاومت و مکانیسم ایجاد مقاومت در باکتری ها می تواند در انتخاب مناسب ترین زوش درمانی مؤثر باشد.

- Acad Sci U S A 2007; 104(36):14483-14488.
11. Fluit AC, Visser MR, Schmitz FJ. Molecular detection of antimicrobial resistance. Clin Microbiol Rev 2001; 14(4):836-871.
  12. Zamanzad B, Naseri F. Comparison of the causative bacteria and antibacterial susceptibility pattern of nosocomial and community-acquired urinary tract pathogens in 13-35 years old women, Shahrekord, 2004. Arak Med Univ J 2005; 8(4):23-30 (Persian).
  13. Johanson IM, Plos K, Marklund BI, Svanborg C. Pap, papG and prsG DNA sequences in Escherichia coli from the fecal flora and the urinary tract. Microb Pathol 1993; 15(2):121-129.
  14. Murray PR, Rosenthal KS, Pfaller MA. Medical microbiology, with Student Consult Online Access, 7: medical microbiology. New York: Elsevier Health Sciences; 2012.
  15. Johnson JR, Brown JJ. A novel multiply primed polymerase chain reaction assay for identification of variant papG genes encoding the Gal (α 1-4) Gal-binding PapG adhesins of Escherichia coli. J Infect Dis 1996; 173(4):920-926.
  16. Institute CaLS. Performance Standards for Antimicrobial Disk Susceptibility Tests. Available from: URL: <http://antimicrobianoscomar/ATB/wpcontent>; 2012.
  17. Johnson JR. PapG alleles among Escherichia coli strains causing urosepsis: associations with other bacterial characteristics and host compromise. Infect Immun 1998; 66(9):4568-4571.
  18. Mitsumori K, Terai A, Yamamoto S, Yoshida O. Identification of S, FIC and three PapG fimbrial adhesins in uropathogenic Escherichia coli by polymerase chain reaction. FEMS Immunol Med Microbiol 1998; 21(4):261-268.
  19. Zhao L, Chen X, Zhu X, Yang W, Dong L, Xu X, et al. Prevalence of virulence factors and antimicrobial resistance of uropathogenic Escherichia coli in Jiangsu province (China).

- Urology 2009; 74(3):702-707.
20. Kärkkäinen UM, Kauppinen J, Ikäheimo R, Katila ML, Siitonen A. Rapid and specific detection of three different G adhesin classes of P-fimbriae in uropathogenic Escherichia coli by polymerase chain reaction. J Microbiol Met 1998; 34(1):23-29.
  21. Nazemi NM, Jafarpour M, Miri Nargesi MS, Sharifi SA. Distribution of genes encoding fimbriae of Escherichia coli isolated from patients with urinary tract infection. J Med Lab Sci 2009; 4(2):31-37 (Persian).
  22. Farshad S, Emamghorashi F. The prevalence of virulence genes of Escherichia coli strains isolated from children with urinary tract infection. Saudi J Kidney Dis Transplant 2009; 20(4):613-617.
  23. Serajian AA, Zamanzad B, Afrogh P, Soltandallal MM. Identification of P fimbriae virulence factors in uropathogenic Escherichia coli PCR in Shahrekord hospital. Sci J Kurdistan Univ Med Sci 2012; 17(2):36-43 (Persian).
  24. Tankhiwale SS, Jalgaonkar S, Ahamad S, Hassani U. Evaluation of extended spectrum beta lactamase in urinary isolates. Indian J Med Res 2004; 120(6):553-556.
  25. Tadesse DA, Zhao S, Tong E, Ayers S, Singh A, Bartholomew MJ, et al. Antimicrobial drug resistance in Escherichia coli from humans and food animals, United States, 1950-2002. Emerg Infect Dis 2012; 18(5):741-749.